

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOSCHE EILANDEN.

Dit blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curacao, Bonaire
en Aruba per drie maanden fl. 2.— met
voornitbelating.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels
fl. 0.50 voor elken regel meer fl. 0.075.

BUREAU VAN DIT BLAD

PLEIN VAN PIETERMAAL, N° 129.

E Courant aki ta sali boer dia Sabra.
Su prijs di Abonnemiento ta fl. 2.— pa tres
luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan for Curacao, Bonaire, Aru-
ba fl. 10.— pa aña.
Un number so fl. 0.20.
Un anuncio di 1 le^{ra} 7 regel fl. 2.50, cada
regel mas fl. 0.075.

De wonderen en het Rationalisme.

(Vervolg)

Het mirakel is niet in tegenspraak met de natuur van den mensch. Zou het wellicht in strijd zijn met de natuurlijke orde in het algemeen?

Het wonder, wij wezen er reeds op, is wel buiten, maar niet tegen de natuurlijke orde. Wanneer God somtijds door eene bijzondere beschikking veranderingen in een wezen doet plaats hebben, dan verandert daarom nog niet de natuur der wezens van dezelfde soort. Zoo blijft de menschelijke natuur dezelfde, en nadat een mensch is gestorven, en nadat een mensch op Gods bevel, door een wonder tot het leven is teruggeroepen. Daarbij, de natuur der geschapen wezens, die alles wat zij is en heeft, van God ontving, verzet zich niet tegen de goddelijke werkingen.

Het geschapene nu is niet dan werktuig in de hand van God; is dus het werktuig geheel en al onderworpen aan hem, die het hanteert, dan ook heeft God het onbepaalde recht van gebieden over het hoogste zoowel als over het laagste der geschapen wezens, en Hij kan daarmede handelen naar willekeur. Brengt God derhalve iets voort buiten de natuurlijke orde, de orde van tweede en derde oorzaken, een orde, die Hij zelf heeft vastgesteld, wie zal dan durven beweren, dat God buiten Zijne macht gaat en er geweld wordt gedaan aan de natuur der dingen, welke door Hem zijn geschapen en van Zijn wil afhankelijk zijn? Immers, wanneer een hogere macht, aan welke de natuurkrachten onder-

geschikt zijn, werkzaam is, spreekt men niet van een werken tegen de natuur.

Als het gesternte, dat onze nachten verlicht, den oceaan naderbij komt, dan is het alsof de oceaan zich overgeeft aan een geheimzinnige aantrekkingskracht, die van de sterren schijnt uit te gaan. De onmetelijke golven heffen zich op en van den eenen oever tot den anderen kondigt eene grootsche beweging aan, dat de wateren opstijgen uit den afgrond, waarin zij verborgen waren. Straks zal een duinenrij, een zandvlakte de wateren tegenhouden in hun vaart, zij zullen terugvallen in de diepte, gereed te gehoorzamen telkens, wanneer ze worden opgeroepen.

Kan men nu zeggen, dat die opheffing der wateren tegenstrijdig is aan de natuur, omdat ze in tegenspraak is met de eigenschap, waardoor het water steeds de laagste plaatsen zoekt, of is het getij niet veeleer een verschijnsel, dat nooit genoeg kan worden bewonderd? Welnu, aldus dient ook het mirakel te worden beschouwd; door Hem, Die het Eeuwige Licht is, het Middelpunt van wat bestaat, wordt een deel der schepping verheven boven de daarvoor geldende natuurwetten. Verre van in strijd zijn met de natuur is dus het wonder niet anders dan het bewijs en de uitvoering van de algemeene wet, dat alle geschapen wezen in zijn bestaan en in zijne beweging onderworpen is aan Hem, van Wien als Eerste Oorzaak alle bestaan en alle beweging uitgaat.

Indien God de Eerste Oorzaak van het geschapene, de Heer der Schepping is, dan ook moet de geheele natuur Gods stempel dragen, dan

moeten wij God terugvinden in Zijn werk. En waarlijk, de goddelijke eigenschappen liggen op min of meer duidelijke wijze uitgedrukt in de geschapen wezens, waarvan God zelf het oneindig verheven, volmaakte voorbeeld is; zoo er derhalve in de schepselen iets wezen zou, dat niet overeen te brengen was met het goddelijke type, dan zou dit tegen de natuur zijn. Nooit echter kan, wanneer God langs buitengewonen en wonderbaren weg werkt op de wezens, met andere woorden, wanneer Hij een wonder doet, in de schepselen iets ontstaan, wat niet kan worden teruggebracht tot de typische volmaaktheid van God, en wat bijgevolg niet volgens de natuur is. Want wat van den Schepper der natuur uitgaat, kan niet anders dan volgens de natuur of natuurlijk zijn.

Nog duidelijker zullen wij deze waarheid inzien, wanneer wij niet uitsluitend bij de orde der zichtbare wezens blijven stilstaan, maar opstijgen tot de hoogte, waar wij met een blik alle bestaande orden kunnen omvatten. Wij zien dan, dat de orden af dalen, als langs een ladder, waarvan iedere trede ons aangeeft, hoe de eene orde aan de andere ondergeschikt is. Zonder twijfel staat de zedelijke orde hooger dan de natuurlijke en moet de laatste zich voegen naar de eischen der eerste; de natuur wil het aldus; daaruit volgt, dat elk lichaam, elke beweging zich te schikken heeft naar de wijzigingen, welke God dienstig en noodig zal oordeelen tot volmaking der zedelijke orde. Gesteld, het ware noodig, dat eene geheele wereld van plaats veranderde om een met verstand en vrijen wil begaafd schepsel een daad te doen stellen,

die behoort tot de volmaaktheid der zedelijke orde: niets zou natuurlijker wezen dan die plaatsverandering, omdat de natuurlijke orde aan de zedelijke moet onderworpen en dienstbaar zijn. Derhalve kunnen wij niet zeggen: het wonder is in strijd met de natuurlijke orde, maar wij moeten aannemen, dat het wonder met de ondergeschiktheid der verschillende orden onderling, en bijgevolg met de natuurlijke orde, in overeenstemming is.

Kunnen wij nu bij het wonder ook spreken van overeenstemming met de goddelijke natuur?

God openbaart Zich aan ons vooral door twee volmaakheden, waarvan de namen met duidelijke letters geschreven staan op Zijn werk: de macht en de wijsheid. Gods macht: grenzenloos als het Goddelijk Wezen zelf is haar naam almacht. God, Die in Zich heeft de volheid van het zijn, kan alle zijn voortbrengen: in strijd met Zijne almacht is slechts wat in strijd is met het zijn. Welnu, het tegelijkertijd zijn en niet zijn, of het zijn en tevens niet zijn op eenzelfde plaats, in eenzelfde wezen is alleen in tegenspraak met het zijn, derhalve is ook dit alleen in tegenspraak met de almacht van God. Aan deze waarheid na onze definitie van wonder toetsende zien wij, dat zij het zijn, het bestaan veronderstelt en geen enkele tegenstrijdigheid inhoudt. Met betrekking dus tot de goddelijke almacht kunnen wij met het volste recht aannemen en vasthouden, dat het wonder bestaanbaar en mogelijk is. God bracht alles voort en Hij toonde reeds de onbeperktheid Zijner macht, toen Hij de wereld, waarin wij leven, uit het niet te voorschijn riep.

FEUILLETON

Un invencion nobo.

Nan ta spiertoe, e Inglesnan.

Asina mi tabata papia den mi mes, ora mi tabatin honor di ta presente, mientra nan tabata poerba na Paris un invencion di Scarapat, un Ingles.

Scarapat ta un homber largoe, flacoe, coe cabei i barba corra. Despues di a gana premio na toer camina di mundoe, pasobra e tabata coeri di mas lihe coe su velocipede, el a ripara coe e coerimentoe no tabata bon pa su salud. I tech el kier a sigi, p'esai el a larga traha un machina chikito, coe el a pone atras na un velocipede; coe tal velocipede, asina el a corda, cogonan mes por pasa zo K. M. den un ora.

Cabez jen di su invencion Scarapat a bai Francia pa splica su idea na Ripaton un homber, koe tabata coeri velocipede mescos coe Scarapat.

Ki Ingles generoso! lo boso bisa.

Ni corda. Scarapat a bai Paris, solamente pasobra Ripaton tabata ricoe, le paga gastoe, i si nan ta bende despues velocipede coe ta coeri coe stoom, ganaci lo nan parti; caba manera un bon Ingles el a haya mehor coe un Frances ta poerbe pa di promer bez—i haya un disgracia podice—coe un jioe di Inglaterra.

Scaparat tabata corda sol ariba placa, Ripaton solamente ariba honor. Den nan club Ripaton tabata splica coe entusiasmo nan idea.

Ora Scarapat a jega Paris el a haya su amigoe droeniendo ariba dos stoel. El a herida su roedia ora el a gana un piano pasobra el a coeri coe velocipede for di Havre na Paris. Ripaton tabata malcontentoe pasobra su docter a tahele di coeri velocipede, i p'esai coe mas tantoe entusiasmo e tabata tende splicacion di Scarapat. Ripaton a pidi di haya e honor di ta di promer, koe lo coeri coe e Velocipede nobo.

Ocho dia despues e machina chikito tabata cla: couranntan a advertisa, koe Ripaton lo poerba un velocipede nobo. E mes tabata bisti na pretoe i geel, un strea corra ariba su lomba i un sombre di hopi color ariba cabez. Mitar Paris tabata na Place de l'Etoile camina Ripaton lo poerba e invencion nobo.

Scarapat ta leger den di e mes, koe un Frances lo risca kibra su nanisi, braza of pia.

Alafin Ripaton ta duna un sinjal koe le bai.

Hende ta hala atras, Ripaton ta primi ariba un veer i velocipede ta coeminza coeri. E machina tabata bai bon pareeuw: psjuut, psjuut, psjuut, a parce koe Ripaton tabata sinta ariba un locomotivo chikito. Tabata un cos asina nobo, asina bonita, koe hende a coeminza aplaudiza i Scarapat mes ta grita di legria.

Cerca Avenue de la Grande Armee Ripaton a bira segun toer regla i fulspiet el a jega trobe na e lugar camina el a coeminza.

"Biba! Biba! Biba mi velocipede nobo!" el a grita.

"Hoera, mi ta gana Paris!"

El a sigi banda di Place de la Concorde, pero un cientoe M. mas leeuw el a stop pa hende mira com bon e machina ta, el a baha, tira velocipede abao i a pone su pia ariba. Pueblo ta bati manoe.

Ripaton a kima su pia, pasobra e awa cajente di e machine a sali i a kimele. Ta nada, el a jena e ketel chikito di nobo.

Na Paris un piscador koe cada dos ora ta cohe un piscar por ta sigur di ta rondona di mas koe cincuenta hende koe ta bini mirele pisca. Ta di comprende anto koe un velocipede koe ta bai coe stoom ta hala alomenos diez bez mas hende. Bau di nan tabatin tambe un di e cogonan koe toer dia ta pidi limosna sintar den un wagen chikito. E cogo a puntra Ripaton pa pusta kende por curi mas lihe. Kende ta hari, Ripaton ta rabia.

"Mira", e cogo ta bisa trobe, "Mira bo no por hiba mi te na Pont Neuf, mi mester bai aja."

"Bon!" Ripaton a responde. Un cabuja ta mara e velocipede coe e wagen i nan ta bai. Sintar den su wagen e cogo ta coeminza toer hende na un manera comico. Mi no ta hera ora mi ta bisa koe mas koe dos mil hende tabata sigi e ferrocarril nobo.

Pero un gritoe di spantoe a sali for di nan boca. Un homber a tira un cachor for di su cas, e bestia ta cai bao di Velocipede, esaki ta boela den laria i ta tira Ripaton abao. E machina no a keda para, contrario el a curi mas duroe i ta parce koe el ta haci bofon di Ripaton,

koe a lamanta i koe pia largoe tabata sigi su Velocipede. E cogo no a cai for di su wagen ma tabata grita di ansia. Na oenda e machina lo hibe, corda koe el ta boela den awa!

Ripaton, Scarapat, diez polis, mil hende tabata coeri tras di e Velocipede. El a tira un wagen jen di fruta i dos polis abao, koe a lamanta trobe i tabata sigi giele houwer na manoe. El a mata diescincoc cachor, a haci cabainan di un wagen jen di hende spanta, asina koe nan ta curi furioso.

El tabata causa koe tres wagen a cai i koe mas koe binti hende tabata herida.

Ora el a jega Place de la Concorde hende por a mira un cos strango; E cogo a bula for di su wagen i koe dos pia bon, bon el a coeri bai.

Polis tabata tira nan revolver pa kibra machina, envano! Curiendo contra un muraja e Velocipede a bira i drenta den rue Royale, a boela pasando un raampi grandi den un hotel dilanti cara di propietario. Cerca buffet el a keda para, pero pa caba su bida corticoe drechi, el a haya bon di kibra koe un tiroe koe a haci e cas tembla. Pidanan di heroe a boela na toer camina, ta herida toer koe tabatin: Kastelein mes a perde su mitar nanisi.

Polis a cohe Ripaton i el mester paga toer gastoe di hende koe tabata herida un soma di 1650 franc.

Scarapat a bolhe Inglaterra, e tabata sabi awor kiko tabata falta na su invencion, el a traha otro i a bende nan pa hopi placa.

Wat is een wonder, vergeleken bij de scheppingsdaad, die de mensche-lijke wetenschap slechts oppervlak-king kent en nooit zal doorgronden !
(Wordt vervolgd.)

De kroning van den Tsaar.

Nauwelijks was de laatste slag van zevenen van den toren van Iwan den Groot- weggeboemd, of kanon-gebulder dreunde over de stad Mos-cou, om den volke kond te doen, dat het de dag was der plechtige kroning van den keizer aller Russen en zijn gemalin. En in het brommen der kanonnen mengten de verschillende kerkklokken haar eentonig, zwaar-moedig geluid, zoodat zelfs de meest onbekende met de gebeurtenissen van den dag de overtuiging moest krijgen, dat er iets plechtigs, iets verhevens zou moeten geschieden.

En toch ook weer iets opwekkends, iets aangenaams. Dat vertelden de verheugde, opgeruimde gezichten van Moscou's bevolking, de vlaggen, die klappen in het zachte ochtend-windje, de bloemen, die schitterden in de eerste morgenstralen, het groen, dat nog parelde van den mor-gendaauw.

Troepen zetten in dubbele gelede-ren den weg af van het palais tot aan de kroningskerk, aan welker deur twee kranige officieren op post staan, met getrokken sabel, den helm in den arm, onbewegelijk, als uit steen gehouwen. En langs den weg ston-den weelderig versierde tribunes, van de Roode Trap tot aan de Ka-thedraal, die reeds in den vroegen morgen bezet werden met een uitge-lezen gezelschap, waaronder de van diamanten schitterende aziatische gasten, die plaats namen in de twee verdiepingen hooge hoofdtribune.

Men zag daar den khan van Khiwa en den emir van Bokhara met zijn jeugdigen troonopvolger, die dient in het peterburgsche pages-korps, eerst onlangs tot luitenant der Ko-zakken werd benoemd en thans de uniform droeg van zijn korps. De tribunes worden verbonden door een bonte keten van menschen, die een toegangskaart hadden ontvangen, en die geduldig stonden te wachten aan de zoomen van het roode tapijt, dat van het paleis naar de kerk is gelegd. Eensklaps schetteren de trompetten, het kanon begint weer te bulderen, de klokken te luiden, en uit de opgepakte menigte stijgt een luide kreet op van welkom aan de Keizerin-Weduwe, die statig de roo-de trap afschrijdt, voorafgegaan door twee koeriers, vier hof-fouriers en een kamer-fourier, op welke beamten een aantal hoogwaardig-heidsbekleeders volgen.

De Keizerin-Weduwe droeg een kleed van zilverbrocaat, van voren bezaaid met diamanten; het hoofd prijkt met een kroon van briljanten; de keizermantel van goudbrocaat, gevoerd met hermelijn, wordt door hofbeambten gedragen. Onder een gouden baldakijn, gedragen door hof-beambten, daalt zij de trap af, ge-volgd door de grootvorsten, hun echt-gehoorten en de doorluchtige gasten bij het kroningsfeest.

Plechtig begaf de stoet zich naar de kerk, waar de Keizerin-Weduwe ontvangen werd door den metropoli-taan, die haar het kruis en wijwater aanbod. In de kerk nam zij plaats op een troon, waarboven een baldakijn.

Na twintig minuten schetterden wederom luide fanfares, ten teeken dat het keizerlijk echtpaar zich op-maakte naar het kerkgebouw. Gar-des, kamerheeren en ceremoniemees-ter openden den stoet, gevolgd door veertig verschillende deputaties, eindigende met senatoren, ministers en den Rijksraad.

Eensklaps werd het doodstil. Op de bovenste trede der trap werd de rijksbanier zichtbaar, en langzaam, slepend nadert de volgende proces-sie: het collier van de orde van Sint-Andrius van H. M. de keizerin Ale-xandra Feodorovna, het rijkszwaard, de rijksbanier, het rijkszegel, de kei-zerlijke mantel van H. M. de kei-zer.

rin Alexandra Feodorovna, de kei-zerlijke mantel van Z. M. den keizer, de rijksappel, de scepter, de kroon der Keizerin, de kroon des Keizers, elk gedragen door hooge dignitaris-sen en geflankeerd door aides de camp van den Keizer, generaals à la suite, een peloton van het regiment der garde van de Keizerin, de hof-maarschaik, dragende de teekenen zijner waardigheid, enz.

En eindelijk de Keizer. Donderend rolt het gejubel der menigte door de lucht, als de jeugdige Keizer met zijn hoogst ernstig-strak gelaat en in zijn eenvoudige uniform verschijnt, zijn jeugdige schoone gemalin aan de hand voor-rend.

De Keizer draagt de uniform van kolonel van het regiment van de gar-de der Preobagensky's, de borst en-kel versierd met de orde van Alexan-der Newsky. De Keizerin, in het wit gekleed, draagt als eenig ver-siersel de orde van St-Catharina; haar hoofd is ongedekt, twee haar-lokken vallen, volgens ouderwetsche mode, langs de slapen. Aan den voet der trap heffen zestien gene-raals, adjudanten des Keizers, den prachtigen gouden, met struisveeren versierden baldakijn op, waaronder de keizerlijke majesteiten naast el-kaar voortschrijden.

Onmiddellijk achter hen volgt de geestelijkheid: de aartsbisschoppen en de metropoliten van St. Peters-burg, van Moscou en van Kief, twin-tig andere aartsbisschoppen en bis-choppen en een menigte diakenen; dan een peloton gardes, de vertegen-woordigers van den erflijken adel, de vertegenwoordigers van den handel en de groote industrieelen van Mos-cou. Een peloton gardes sluit den stoet.

Aan de poort der kerken werden Hunne Majesteiten ontvangen door den metropolitaan van Moscou, die de insignes zegende en den vorstelij-ken personen wijwater en het kruis aanbod. Dan treden keizer Nico-laas en zijn gemalin de Uspensky-kerk binnen, welker deuren onmid-delijk gesloten worden.

Reeds om 8 uur was de kronings-kerk zich beginnen te vullen. De uit-geenodigde personen: de leden van het diplomatieke corps, de grootvors-tinnen, de buitenlandsche vorstelijke personen met hun gevolg in schitte-rende uniformen, namen plaats rechts en links van de troonzetels. De Kei-zerin-Weduwe, die om 9 uur binnen-kwam, werd met gejuich begroet; om kwart voor tien verschenen de Keizer en de Keizerin, waarna de plechtige kroning onmiddellijk plaats had.

Aangrijpend moet het oogenblik zijn geweest, toen de jonge vorstin, gehuld in den hermelijnen keizer-mantel, neerknielde voor haar ge-maal, die haar eenige oogenblikken peinzend aanstaarde, en daarna met eenige ontroering haar de kroon op het hoofd zette, om haar vervolgens op te heffen en te omhelzen.

De Keizerin-Weduwe was de eer-ste, die het jonge paar kwam geluk-wenschen. Toen ook de gelukwen-schen van de andere bloedverwanten in ontvangst waren genomen, las de diaken de verschillende titels voor van den Tsaar. Het meest treffende tooneel moet geweest zijn, toen de Keizer, na staande het voorlezen zij-ner titels te hebben aangehoord, zich op de knieën wierp en, terwijl alle aanwezigen bleven staan, met luide stemme een gebed uitsprak voor zijn volk. Toen dat gebed geëindigd was, richtte de Vorst zich op, en zonken, terwijl alleen de Keizer bleef staan, alle aanwezigen neer om te bidden voor het heil van den monarch.

Met geen woorden, zoo lezen wij, is het grootsche en treffende van de-zie ceremonie te beschrijven.

Na deze plechtigheid had de zal-ving plaats en daarna, met even groot ceremonieel als bij de komst, werd de kerk weer verlaten. Op de Roode Trap groetten de Keizer en de Kei-zerin, nog altijd in vol ornaat, drie-maal het jubelende volk en de stoet verdween in het paleis.

—(o)—

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Bij Gouvernements beschikking dd. 18 dezer maand No. 340 zijn de Heeren J. E. van der Meulen Jr. en P. C. Gorsira, leden van den Kolo-nialen Raad, met den Administra-teur van Financiën in commissie be-noemd ten einde de bezwaren, die door de betrokkenen tegen den aan-slag in de belasting voor de Weer-baarheid voor 1896 worden inge-bracht, te onderzoeken en daarover te beslissen.

Bij Gouvernements beschikking dd. 18 dezer maand No. 343 is:

1. aan den hospitaalmeester in 's lands hospitaal alhier J. Jolley, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's lands dienst verleend; en
2. de Heer T. J. C. Buys, Apotheker der 2e. klasse bij het garni-zen alhier, voorloopig belast met de waarneming der functiën van hospitaalmeester in 's lands hos-pitaal.

Aan huurders van loketten van brieven en andere stukken op het Postkantoor wordt hierbij bekend gemaakt, dat de huurpenningen over het 3e. kwartaal 1896 tot en met den 10n. Juli a. s. op dat kantoor zullen worden ontvangen.

Bij niet voldoening van den huur-prijs tot op den 10n. dag van het nieuwe kwartaal zal de huur als ver-vallen beschouwd, en over het onbe-taalde loket door voormeld kantoor ten behoeve van anderen beschikt worden.

Lyst van onafgehaalde en onbestel-baar bevonden brieven:

Francisco Custede, Manuela G. de Goenaga, Manuel Pimentel Corone-(2), Pedro B. Walter, Syrin Padallor, Carmen Hernandez, Justina La-curs, A. Drake, Luis T. Pacheco G., Virginia Martis, Maria Walter, Du, que de Mahoema, W. A. C. Willem-sen, Mahoema, J. P. G. Ecker (2), Maduro Jr. & Co. (2), A. Bethencourt é hijos (3), M. P. Curiel, L. de Windt, Rafael Gonzalez, Klarita PETERS, Mi-mi Schotborg Josefa A. de Macia, Lola Macia, Mateijs Cofil, Sofia de Bentura, Eduardo Pepper, Rivas Fensohn & Co., J. J. Pietersz, Cristo-bal Boom, C. Comessiong, Domingo Arion, B. M. A. Correa, G. M. Cepriles, M. & J. Cardoze, Delvalle & Correa, Emilio Henriquez, J. I. Sa-las, Graziella Borchert (aang.) To-más R. Olivares (aang.), Augusto Lutowsky (aang.), Alejandro Correa (aang.), C. & H. Evertsz (aang.).

Niet voor verzending vatbaar een ongefrankeerd monster geadres-seerd aan A. & S. Henry & Co. Ltd. Manchester.

Gaarne geven wij plaatsing aan het volgende bericht, voorkomende in *De Curacaosche Courant* van Vrijdag 19 dezer, terwijl wij tevens onze lezers aansporen medelijdijk de armen van St. Martin te gedenken.

L. S.

De Kerkeraad der Vereenigde Pro-Testantsche Gemeente alhier, het ver-zoek ontvangen hebbende om inede te willen werken aan een BAZAR, over eenige maanden te houden op St. Martin, ten bate van de ALGEMEENE ARMEN op dat eiland, stelt zich hierbij gaarne aan het geachte publiek ten dienste om gaven in geld of voor-werpen van nut en sijnak voor dat goed doel in ontvangst te nemen..

Met hartelijke aanbeveling.

De Kerkeraad voornoemd,
A. VAN DER HOEVEN.
H. EVERTSZ.
P. C. GORSIRA.
F. W. NEUMAN.
J. E. VAN DER MEULEN.
J. H. PERRET GENTIL.
A. W. S. MULLER.
T. F. W. KRAFFT.

Naar wij vernemen zijn er in de benedendistricten overvloedige re-gens gevallen; wel eene zeldzaam-heid voor dezen tijd van het jaar. Bij de voortdurende schaarschte aan

werk mag die regen als een zegen voor onze landelijke bevolking be-schouwd worden.

Hr. Ms. korvet *Alkmaar*, komman-dant de kapitein-luitenant ter zee A. W. F. C. van Woerden, is ter ver-vanging van Hr. Ms. *Sommelsdijk*, j. l. Maandag van Hellevoetsluis al-hier aangekomen, terwijl deze laat-ste bodem, kommandant de kapitein-luitenant ter zee J. Cardinaal j. l. Donderdag naar St. Thomas is ver-trokken, vanwaar zij na gelokt te hebben rechtstreeks de reis naar Ne-derland zal aanvaarden.

INGEZONDEN.

Mijnheer de Redacteur.

Curacao gaat vooruit. Het laatste bewijs daarvan is de tram op Ora-banda. Weldra dus zullen we, bijna zonder een voet te verzetten, van Pietermaai of Scharloo kunnen ko-men naar het Militaire hospitaal en verder. Ten minste zoo moest en zoo kon het zijn; maar ongelukkig 't is zoo niet. Want wat gebeurt? Ge wilt naar Pueblo Nuevo of Schar-loo. Ge zult den tram nemen. Doch toevallig is hij niet present. Ge wandelt daarom maar een eindje op. Doch zie, gij zijt reeds waar ge zijn moet, eer de tram er is. Dat is nu voor u niet aangenaam en voor de tram niet voordeelig. Zou daar niets aan te doen zijn? Ik geloof van wel. En 't is daarom, mijnheer de Redacteur, dat ik mij tot uw veelge-lezen blad wend, om de aandacht daarop te vestigen.

Zou het niet mogelijk zijn, dat er bepaalde uren van vertrek werden vastgesteld, waaraan de conducteurs zich te houden hebben b. v. om maar alleen te spreken van den Bargetram, zou er niet kunnen bepaald worden: de tram vertrekt aan Aguasal des morgens 6 uur, 6.30,—7.—7.30,—enz. omgekeerd van Pueblo Nuevo (Sant-Ana) om 6.15,—6.45,—7.15,—7.45 enz. Dan kon men er ten minste zich op inrichten en is er een eind aan het vervelende wachten, waartoe men willens of onwillens veroordeeld is. Is elk half-uur een tram, te veel; men stelle ze dan om het uur, mits men er zeker van zij hem te treffen. Ik geef deze bedenking ten beste in het belang van het publiek en der ondernemers; beiden zullen er door gebaat worden.

U, mijnheer de Redacteur, dankend voor de verleende plaatsruimte en hopend dat mijne stem niet zij die eens roepende in de woestijn, ben ik met achting.

Uw. Dw. D.

Curacao 25 Juni 1896.

X.

NEDERLAND.

Meer en meer blijkt het, dat gene-raal Vetter met energie en succes te-gen den vijand optreedt.

Hieronder laten wij de telegram-men volgen, die achtereenvolgens in Nederland werden ontvangen met betrekking tot de operatiën tegen de steiling van den vijand met Lampi-sang in het midden.

(23 Mei, Zaterdagmiddag, half 5)

Te Kota Radja zijn aangebracht 2 gesneuvelden en 22 gewonden, onder wie de 1ste luit. der inf. W. B. J. A. Scheepens. De cavalerie het 2e batal-jon en de marcheaussee bezetten het gebergte om de kloof waarin Lampi-sang ligt.

(24 Mei, Zondag-morgen, half-12).

Er is een groot succes behaald: Lampisang is bezet. De vijand leed zware verliezen. Gesneuveld: kap-t. der inf. H. O. W. L. Kramer en 15 minderen. Gewond: kap. der inf. G. Adema van Schellema, de 1ste luit. nants J. Brunsting, P. G. Ramaer, De Wilde, W. B. J. A. Scheepens, Visser, J. van Hasselt en E. C. van der Heiden, benevens 122 minderen. De troepen houden de veroverde stel-lingen bezet. De operaties worden voortgezet.

(Maandag-middag, 12 uur).

De veroveringen zijn voortgezet. Het huis van Oemar is verbrand. De troepen rukten voort tot Boekit Se-boen (ten Z. van Lampisang). Een groot aantal van onze Beaumont-ge-

weren viel weder in onze handen. Wij kregen nog 25 gewonden, waaronder de 1e luit. der cavalerie P. H. Lisnet. (Dinsdag-morgen, ten half-9).

Boekit Seboen is na een hevigen tegenstand genomen. Gewond werden de kapitein der inf. S. A. Drijber en de 1ste luit. der inf. W. J. de Roever Kröber. Voorts waren onze verliezen van dooden en gewonden 50 minderen.

Het Hbl. ontving daarbij nog telegraphisch de mededeelingen:

Heden wordt opgerukt naar Djirat. Het plan is om, na Toekoe Oemar's bezittingen verwoest te hebben, terug te trekken op Lam Pisang. Onze troepen hebben thans Kroeng Raba bereikt. Kampong Anak Paja is door brand vernield.

Intusschen kwamen achtereenvolgens bij het Departement van Koloniën van den Gouverneur-Generaal de volgende Regeeringsberichten. (Zondag, onder dagteekening 24 Mei).

Gisteren tegen Toekoe Oemar opgerukt. Eerste colonne nam positie Pantai Abec tot gebergte, om toeloop van volk uit de IX Moekims tegen te houden. Tweede colonne, die bergrug beoosten Lam Pisang bezet had, zag den vijand Lam Pisang en Pines Kroeng ontruimen en veel volk zuidwaarts aftrekken. Derde colonne, van Djempit tot Euking, met reserve versterkt, heeft Lam Asan genomen en vijand uit dit gedeelte der VI Moekims geheel verdreven. Vierde colonne heeft Lam Tengah en Lam Mangang genomen en vocht bij afzendingstelegram tegen Lam Isi, om zich daarna met de derde colonne te vereenigen. Onze verliezen nog onbekend, doch niet onbelangrijk. Veroverd terrein blijft bezet.

Een nader telegram meldt, dat één officier gesneuveld en één zwaar gewond is, en dat 5 officieren licht gewond zijn. De namen zullen later bekend worden gemaakt.

(Maandag, onder dagteekening 25 Mei).

Eergisteren bezette de vierde colonne Lam Isi. Gesneuveld 10 Europeesche en 6 inlandsche mindere militairen. Gewond 39 Europeesche 37 inlandsche mindere militairen. Gisteren Lampisang bezet. Na de versterkingen in de kloof tot zoover genomen te hebben (is) bergrug en Lam Pisang met gemeenschapsweg vastgehouden. Gesneuveld 2 Europeesche en 1 inlandsche minderen. Gewond 1 officier benevens 20 Europeesche en 4 inlandsche minderen.

Dinsdag onder dagteekening 26 Mei).

Gisteren is Boekit Seboen genomen, eerst vrij wel tegenstand. Toekoe Oemar was aanwezig. De vijand werd door oostelijke ontrekking verdreven en vluchtte in groot aantal voortgerukt naar Djirat. Generaal Vetter wilde na de vernietiging van de beutings en eigendommen van Toekoe Oemar gisteren terruggaan tot Lam Pisang.

11. Woensdag-morgen te 8 uur ontving het N. v. d. D. het volgende telegram uit Batavia:

De troepen bereikten de Kroeng Raba bad. De vijand vluchtte in groot aantal. De marine beschiet Lepong. De naar den Ksaton terugkeerende colonnes vonden tusschen Lam-tih en Pukan Badak 78 lijken van Aljehers. Luit de Roever Kröber werd niet gewond.

Het Hbl. kreeg Woensdag het volgende telegram:

Onze troepen keeren terug zonder door den vijand te worden lastig gevallen. De kloof van Berardin is geheel verwoest, de vijand moreel vernietigd.

REGEERINGSBERICHT

Bij het Departement van Koloniën is het volgende telegram van den Gouverneur-Generaal van Ned.-Indië, dd. 27 dezer ontvangen.

Eergisteren beweging voortgezet tot de Kroeng Raba-rivier, terwijl Lepong door de marine getuchtigd werd. 's Vijands sterke stellingen in de 6 en 4 Moekims alle genomen en hij verdreven. Zijne verliezen zijn nog onbekend, maar alleen bewesten den weg van Lam-Djamoe naar Pukan-Badak 78 dooden gevonden.

Gisteren zouden de troepen, na vernietiging der beutings naar huis gaan, binnen de linie terugkomen. De vier-

daagsche operatie is uitgevoerd onder de bevelen van kolonel Stenfoort.

Eergisteren gesneuveld een inlandsch fuselier; gewond 14 Europeanen en 10 inlandsche minderen.

Bij het departement van Koloniën is het volgende telegram van den Gouverneur-Generaal van Ned.-Indië, dd. 31. Donderdag ontvangen:

Operatiën in 6 en 4 Moekims eergisteren beëindigd zonder verdere verliezen. Toestand der gewonden gunstig.

Generaal Vetter ontving het volgende telegram, den 25n April uit Amsterdam verzonden:

Diner gisteren brachten wij hulde krijgsmacht Atjeh, geestdriftig toegelicht. Met beste wenschen, waardering en volle vertrouwen volgen troepen operaties.

WILHELMINA EN EMMA.

Het Hbl. ontving 31. Vrijdag uit Batavia het volgende telegram.

Vier bataljons infanterie rallenheden Lam Tehen, kampong ten zuiden van onzen post Lampeneroet aan.

De Tel. die eenzelfde telegram kreeg, ontving later nog het volgende:

De colonne is terug, weinig tegenstand. Aan onze zijde 4 gewonden.

Deze beweging wijst er op, dat Generaal Vetter thans ook tegen de XXII Moekims zal optrekken. Lam Tehen ligt westelijk van onzen post Goë, de eenige, welke zuidelijk van de stelling nog niet is opgeheven en ten Noorden van den geslechten post Lamkoenit.

Bij het departement van koloniën is het volgende telegram van den gouverneur-generaal van Ned.-Indië, dd. 30 Mei ontvangen:

Gisteren nachtvertoom in 3 Moekims Daroe en 9 Moekims. Bentings waren onbezet en vijand voorde weinig.

Drie mindere militairen gewond. Eenige bentings opgeruimd.

Volgens geruchten zijn 270 gesneuveld en 130 zwaar gewond alleen bij Toekoe Oemar's eigen volk.

BUITENLAND.

Rome.—Op het Vaticaan be- toont men groote voldoening over de ontvangst, die het pauselijk gezantschap te Moskou is bereid. Het gezantschap heeft zijn komst te Moskou een dag vervroegd, omdat prins Lobanoff getelegrafeerd had, dat de ezaar Mgr. Agliardi met zijn gevolg voor het middagmaal ten palei- op den 27n Mei verwachtte. Daar het diner ter eere van de buitenlandse gezanten eerst den volgende dag plaats had, was dus het geschilpunt van den voorrang geheel vermeden.

Desniettegenstaande wordt op het Vaticaan de opmerking gemaakt, dat in het feit, dat de vertegenwoordiger des Pausen vóór de andere gezanten ten paleize genoodigd werd, wel eenige betekenis is gelegen.

—De eerw. heer Porta heeft aan kardinaal Rampolla de memorie overhandigd van den heer Gladstone betreffende de vereeniging der Anglicaansche met de Roomsche Kerk. In kerkelijke kringen wordt druk gesproken over de belangrijkheid dier tuschenkomst, die een groote kracht zal geven aan de beweging, welke door lord Halifax is op touw gezet en het streven des Pausen gunstig in de hand werkt.

—Graaf Lefebvre de Béhaine, ge- zant van Frankrijk bij den H. Stoel, zal deze week naar Rome komen om den H. Vader zijn afscheidsbrieven te overhandigen. Naar de corres- pondent van de Courr. de Bruz. mee- deelt, gelooft men, dat de gezant bij die gelegenheid de Christusorde zal ontvangen, de hoogste onderschei- ding, die door den Paus wordt uit- gereikt.

—De Esercito italiano, het orgaan van den italiaanschen minister van Oorlog, verzekert, dat Zijne Heilighed een belangrijke som heeft ge- schonken aan de nagelaten betrek- kingen der zeelieden, die aan boord der Lombardia aan de gele koorts zijn bezweken.

—De H. Congregatie der Ritten heeft een algemeene vergadering ge- houden in het apostolisch paleis van het Vaticaan om te beraadslagen

over de zaligverklaring van den eer- biedw. pastoor van Ars.

—Z. H. Paus Leo XIII ontving met vorstelijke eer in gehoorde prin- ses Pauline van Saksen-Weimar- Eisenach, weduwe van wijlen den erfgroothertog (eene schoondochter dus van de groothertogin, geboren prinses Sophie van Nederlanden). De prinses en haar gevolg werden door den Duitschen gezant aan Z. H. voorgesteld en brachten daarna een bezoek aan kardinaal Rampolla. De vorstin is Luthersch.

—De wonderlijke en energieke congregatie van Don Bosco, ook wel de congregatie der Salesianen ge- noemd, die reeds voor vele landen in en buiten Europa ten zegen strekt, mocht dezer dagen de vleendste ge- tuigenis uit den mond van Zijne Heilighed den Paus vernemen. Bij eene der laatste audienties stond Z. H. stil bij eene deputatie der Salesianen en zeide o. a. "O, ziehier mijne ge- liefde Salesianen. Zichtbaar en o- vervloedig wordt uwe congregatie door God gezegend. Uwe werken verspreiden zich op eene wonderbare wijze en uwe stichtingen ten bate der arme, verlaten jeugd verrijzen in menigte. Uit geheel mijn hart geef ik u mijn Apostolischen Zegen, in 't bijzonder zegen ik uw overste Don Rua, de waardige opvolger van Don Bosco, al uwe huizen, al uwe werken uwe medewerkers en beschermers."

Italië.—Bij de Kamer is het rap- port ingekomen, waarbij de vervol- ging van generaal Baratieri wordt gevraagd. De generaal wordt be- schuldigd op lichtvaardige en onge- motiveerde wijze den vijand te heb- ben aangevallen en vervolgens zijn plicht te hebben verzuimd bij den aftocht. Gedurende den slag zelf, heet het o. m., toonde de generaal wil en energie. Hij gaf voortdurend de bevelen, welke hij het doelnat- tigst achtte. Hij was steeds daar te vinden, waar het 't heetst toeging en zette volgens ooggetuigen zijn leven moedig op het spel. Het is echter zeker, dat de gevolgen der nederlaag minder zwaar zouden zijn geweest, wanneer Baratieri later niet zijn plicht en verantwoordelijkheid had vergeten en zich, alleen met den chef van den generaal staf, terug- getrokken had in de richting van Adicaie, zonder vooraf eenig bevel te geven of eenigen maatregel te nemen, zoodat er van den eersten Maart, om half één, tot aan den mor- gen van den derden Maart geen com- mando was en hij absoluut niet func- tioneerde.

Zoo liet generaal Baratieri na, eenige instructie te geven omtrent den terugtocht, zoodat ieder afzon- derlijk, ook de officieren van den generaal staf, die richting insloeg, welke hem volgens zijn eigen mee- ning het verst van den vijand ver- wijderde. Voorts viel het Baratieri niet in, den uitslag te melden naar Massowah, zoodat de overheid voor- loopig geheel onbekend met het ge- beurde zou zijn gebleven, wanneer niet eenige officieren des middags, 1 Maart, uit eigen initiatief naar As- maria en Massowah hadden geseind.

In de Italiaansche Kamer is de aanvrage om een vervolging tegen generaal Baratieri in te stellen (deze aanvrage was noodig, omdat de ge- neraal tevens afgevaardigde is) met nagenoeg algemeene stemmen toege- staan. Vooraf had een levendige discussie plaats, waarin verschillende personen als hun verlangen uitspra- ken, dat de vervolging niet zou wor- den beperkt tot Baratieri, maar zich zou uitstrekken tot alle personen, die in de voorbereiding van den rampspoedigen veldtocht in Afrika de hand gehad hebben. De heer Ge- ravetti diende een voorstel in van deze strekking. Nadat echter de pre- mier di Rudini verklaard had, dit voorstel niet te kunnen aanvaarden, werd het verworpen; alleen de Lin- kerzijde stemde voor.

In een officieuze nota wordt het gerucht gelogenstraft, als zou het kabinet voornemens zijn, naar aan- leiding van den uitslag der Zater- dag gehouden stemming, waarbij de meerderheid slechts enkele stemmen bedroeg, af te treden. Het plan be- staat om tot ontbinding der Kamers over te gaan.

Frankrijk.—In Frankrijk zijn eindelijk de bisschopsbenoemingen af- gekondigd en een aantal vacante ze- tels weer met titularissen bezet. Tot aartsbisschop van Toulouse werd be- noemd Mgr. Mathieu, sinds 1893 bis- schop van Angers; tot aarsb. van Tours Mgr. Renou, bisschop van A- miens; tot aartsb. van Avignon Mgr. Sueur, bisschop van Evreux; tot aartsb. van Auch Mgr. Balain, bis- schop van Nizza.

—Mgr. Lesur, huisprelaat van Z. H. den Paus, apostolisch missionaris, kanunnik van verscheidene kapittels, is tot burgemeester gekozen derge- meente Mortiers, in l'Aisne.

—St. Denis is getuige van een zeer grappig besluit des gemeenteraads. Daar leefde, ten aanschouwe der vroede socialistische gemeenteraads- leden, een rood poët, Clément ge- naamd. Reeds lang hadden de va- deren er naar gestreefd hem iets te bezorgen, maar zij konden niets vin- den, waar hij bruikbaar voor was. Nu hebben zij 't eindelijk gevonden. De man is geworden „algemeen in- specteur van het witten der huizen," op eene jaarwede van 2400 francs. De dichter maakt nu tweemaal per jaar een soort „overzicht van de wit- heid der stede St. Denis" op, en de 2400 francs zijn verdiend.

—De Fransche bladen openen reeds inschrijvingen voor de slachtoffers van de ramp te Moskou. Gisteren zouden de directeurs der groote bla- den bijeenkomen om te beraadslagen over een weldadigheidsfeest ten ba- te der slachtoffers.

Duitschland.— Volgens uit Kaapstad ontvangen officiële be- richten heeft de Duitse kapitein Estorff op 18 en 19 April in twee ge- vechten de Hottentotten nabij Ga- batet (Zuid-West-Afrika) geslagen.

Op 7 Mei bestormde majoor Leut- wein, ondersteund door de lieden van Witboi en van den Herero-hoofd- man Samuel Maherero, de werv van den opgestanen Herero-hoofdman Kahimena. Twee luitenanten en twee onderofficieren werden gedood, één luitenant werd gewond.

De kruiser Scudler is op 20 Mei door de kanonneerboot Hyacin in den Swakopmund afgelost en den 25n te Kaapstad aangekomen.

—Wederom is een der meest be- kende strijders uit den Culturkamp van Pruisen-Duitschland heenge- gaan, nl. baron Felix von Loë, die deze week vrij plotseling op den leeftijd van 71 jaren overleed. Von Loë was in 1825, op Terporten bij Hassum, niet ver van Kleef, gebo- ren. Hij vertegenwoordigde het dis- trict waar hij geboren, en waar zijn familie sedert lang gevestigd was, in den Pruisischen Landdag. In 1867 was hij gekozen tot lid van den Noordduitschen Rijksdag; in 1871 nam hij dadelijk zitting in den Rijksdag.

Tijdens den Culturkamp deed ba- ron von Loë zich kennen als een ijverig strijder voor de katholieke beginselen, maar in de laatste twee jaren stond hij als leider van den Rijnlanschen Boerenbond niet meer op goeden voet met het bestuur der Centruumpartij en toonde hij te veel aristocratische en agrarische ten- denzen.

Oostenrijk.—De nieuwe, christe- lijke-sociale burgemeester van Wee- nen, Strobach, werd Donderdag door den keizer ontvangen. De keizer zei- de, dat het hem genoeg gedaan had zijne benoeming te kunnen be- krachtigen en hoopte, dat de gemeen- te nu weer in ordelijke toestand zou komen. De burgemeester gaf de verzekering, dat hij er met zijn ge- heele kracht naar zou streven, den wensch des keizers te vervullen.

Dr. Lueger en de heer Demeyer zijn tot onderburgemeesters gekozen.

—De troonopvolger en broeder van den Keizer van Oostenrijk, die 25 Mei overleed, werd den 30 Juli 1833 te Schonbrunn geboren. In 1856 huwde de aartshertog met prinses Margare- tha van Saksen, die in 1858 overleed. In 1862 huwde hij andermaal en wel met prinses Maria Annonciada van Bourbon, die hem in 1871 ontviel. In 1873 trad hij weder in het huwelijk, en nu met prinses Marie Theresia van Braganza.

